

TIẾP TỤC ĐỔI MỚI HOẠT ĐỘNG LẬP HIẾN ĐÁP ỨNG YÊU CẦU XÂY DỰNG, HOÀN THIỆN NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM TRONG TÌNH HÌNH MỚI

VÕ KHÁNH VINH *

Tóm tắt: Tiếp tục đổi mới hoạt động lập hiến đáp ứng yêu cầu xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam là tất yếu khách quan, phù hợp với quy luật phát triển và đổi mới đất nước. Việc tiếp tục đổi mới hoạt động lập hiến ở nước ta trong giai đoạn mới đòi hỏi phải dựa vào tư tưởng lập hiến Hồ Chí Minh, kinh nghiệm, giá trị lập hiến Việt Nam qua các thời kỳ, các yêu cầu, quan điểm chính trị mới của Đảng ta trong giai đoạn mới, dựa vào lí luận về chủ nghĩa lập hiến nói chung, chủ nghĩa lập hiến Việt Nam nói riêng, thực tiễn lập hiến hiện nay của nước ta, tham khảo kinh nghiệm lập hiến của các nước để từ đó đưa ra quan điểm tổng thể về tiếp tục đổi mới hoạt động lập hiến trong giai đoạn mới. Bài viết này bước đầu làm sáng tỏ một cách khái quát những nội dung nêu trên của hoạt động lập hiến trong tình hình mới.

Từ khoá: Chủ nghĩa lập hiến Việt Nam; kinh nghiệm hoạt động lập hiến Việt Nam; đổi mới hoạt động lập hiến Việt Nam trong giai đoạn mới

Nhận bài: 23/10/2023

Hoàn thành biên tập: 28/12/2023

Duyệt đăng: 28/12/2023

CONTINUOUSLY INNOVATING CONSTITUTION-MAKING ACTIVITIES TO ADDRESS THE REQUIREMENTS IN BUILDING AND IMPROVING THE RULE-OF-LAW SOCIALIST STATE OF VIETNAM IN THE NEW SITUATION

Abstract: Continuously innovating constitution-making activities to address the requirements in building and improving the rule-of-law socialist state of Vietnam is an objective inevitability that is appropriate to the rules of development of the country. In the new period, this requires the basis of Hồ Chí Minh's ideology on constitution-making, the experience and constitutional values of Vietnam throughout the ages, the Party's new requirements, political viewpoints, constitutionalism theories in general and Vietnamese constitutionalism in particular, the current state of the country's Constitution, and other countries' experiences in constitution-making, from which to gain a complete view on innovating constitution-making activities in the new period. This article preliminarily clarifies the abovementioned issues in constitution-making activities in the new period.

Keywords: Vietnamese constitutionalism; Vietnamese constitution-making experience; innovative constitution-making activities in the new period

Received: Oct 23th, 2023; Editing completed: Dec 28th, 2023; Accepted for publication: Dec 28th, 2023

1. Chủ nghĩa lập hiến Việt Nam: từ tư tưởng lập hiến Hồ Chí Minh đến hiện thực lập hiến ở Việt Nam

1.1. Tư tưởng lập hiến Hồ Chí Minh

Trước Cách mạng tháng Tám năm 1945,

* Giáo sư, Tiến sĩ, Viện Nhà nước và Pháp luật
Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam
E-mail: vokhanhvinh.vass@gmail.com

Việt Nam không có Hiến pháp. Vào những năm đầu thế kỉ XX, trong giới trí thức Việt Nam đã xuất hiện tư tưởng lập hiến với hai xu hướng chủ yếu: 1) Xây dựng nhà nước quân chủ lập hiến với sự thừa nhận quyền bảo hộ của Pháp; 2) Chủ trương giành độc lập, tự do cho dân tộc và xây dựng hiến pháp thực sự của nhà nước